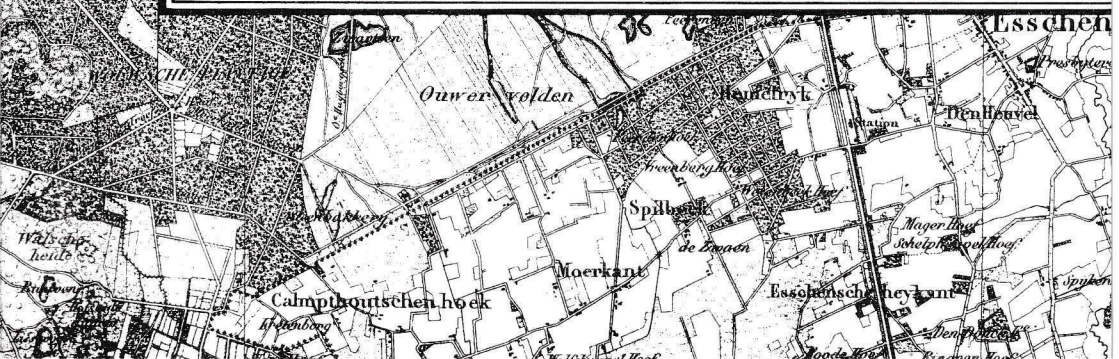

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

1-'98

Verharding van de Kleine Spellestraat in 1901

Mevrouw E. De Smedt uit Roosendaal is als vrijwilligster in het gemeentelijk archief werkzaam. Omdat ze oorspronkelijk uit de Spellestraat in Wouw komt, noteert ze alles wat op die straat betrekking heeft. Aan de hand van haar gegevens kwam onderstaand artikel tot stand. In de toekomst wil ze aan haar werkzaamheden een vervolg geven.

Op 28 september 1888 schreven de bewoners en grondeigenaren in de "Klijne Spellestraat" aan de gemeenteraad, dat zij vernomen hadden dat het voornemen bestond tot het aanleggen van een "kunstweg" door de "Groote Spellestraat" tot de grensscheiding van Steenberg. Zij vonden „dat de slechten toestand waarin de Klijne Spellestraat verkeert veeltijds meer te wenschen overlaat dan de Grooten Spellestraat." Daarom vroegen zij de raad om een verbindsweg te maken van de Kleine Spellestraat naar de Grote Spellestraat. En indien mogelijk een aansluiting te maken op de kunstweg naar Vroenhout. Of die verbinding er toen gekomen is weet ik niet, maar wel dat anno 1900 de toestand van de weg nog steeds slecht was.

Omdat het hemd ook toen nader was dan de rok kantten de bewoners van de Spellestraat zich fel tegen de voorgenomen aanleg van de keiweg tussen Wouwse Plantage en Huijbergen, waarschijnlijk om op die manier de raad te winnen voor hun ideeën. Zij schreven in 1900 de raad „ dat bij uwe vergadering jongstleden besloten is subsidie aan te vragen voor de keiweg naar Huybergen; dat adressanten vermeenen uwe vergadering te moeten wijzen op den nog steeds slechten toestand waarin de kleine Spellestraat voortdurend blijft verkeer. "

Protest

Zij waren van oordeel dat, wanneer men een vergelijking maakte met die toestand en de weg naar Huijbergen, zij eerder aanspraak konden maken

op een keiweg door de Kleine Spellestraat „waar het toch zooals iedereen weet het grootste gedeelte van het jaar bijna onbegaanbaar en onberijdbaar is dan wel door de plantage alwaar men toch grotendeels 's jaars door den drogen rijdt."

De schrijvers waren verder van mening dat de gemeente veel meer belang had bij het leggen van een verharde weg door de Spellestraat. Zij vonden het ondenkbaar en onredelijk dat de gemeenteraad van Wouw „daar een keiweg zou gaan leggen in den droogen, en ons hier in den natte zoude laten zitten."

Hun voorstel was daarom de Kleine Spellestraat vanaf de boerderij van P. de Bruin tot aan de grensscheiding met Steenberg en met keien of klinkers te bestraten.

Nog ditzelfde jaar werd hun verzoek ingewilligd. Op 28 november 1900 schreef de heer Crefcoeur van Provinciale Waterstaat dat besloten was tot aanbesteding van de weg in de Kleine Spellestraat over te gaan. Er moesten twee prijsopgaven komen. Eén waarbij het wegdek werd voorzien van goede straatklinkers en één waarbij de verharding bestond uit granietkeien van de vierde soort. De weg zou een breedte moeten krijgen van drie meter. Crefcoeur schreef dat de weg niet smaller mocht worden, omdat anders te grote onderhoudskosten te verwachten waren. Als voorbeeld gaf hij de klinkerweg in de Grote Spellestraat, die toen elf jaar in gebruik was. De onderhoudskosten van deze weg waren tot dan toe gering en hij schreef dat toe aan het gebruik van goede straatstenen en de breedte van drie meter. Hij raadde het gebruik van "verbrande en te veel getrokken mondsteen" ten zeerste af, omdat juist die typen stenen voor grote onderhoudskosten zorgden.

Bleek bij de inschrijving dat er nauwelijks prijsverschil was, dan raadde hij het gebruik van keien aan en wel de granietkei van de vierde soort met een kop van 14 bij 16 centimeter. Hiervan gingen er ongeveer 50 in een vierkante meter.

Aanbesteding

Op 3 april 1901 liet Provinciale Waterstaat weten dat het voornemen bestond om de Kleine Spellestraat op te hogen en met klinkers te

4

bestraten. De straat zou een gemiddelde breedte van 6,5 meter krijgen. Omdat de weg erg laag lag, was die in het natte seizoen onbruikbaar voor zowel voertuigen als voetgangers. Het laagste gedeelte moest daarom verhoogd worden met 70 tot 75 centimeter aarde. Dat hield wel in, dat de breedte teruggebracht moest worden tot vijf meter, terwijl de gemeente acht meter wenselijk achtte.

De openbare aanbesteding „voor het maken eenen aardebaan met kunstwerken, het met waalklinkers of granietkeien van de vierde soort bestraten, alsmede het eenjarig onderhoud van de Kleine Spellestraat tot de grens met Steenberg, ter lengte van 2.104 meter" vond plaats op 22 mei 1901. De laagste inschrijver was Frits Niessen uit Roermond, die f 14.600,= vroeg voor een bestrating met waalklinkers en f 21.500,= voor de variant met granietkeien van de vierde soort.

Ondertussen was de gemeente Wouw waarschijnlijk gaan onderhandelen met de grondeigenaren. De brouwersfamilie Philips had in de Spellestraat verschillende eigendommen liggen. Op 25 mei 1901 lieten Constant en Maria Cornelia Philips weten, dat ze de benodigde grond in de Kleine Spellestraat beschikbaar wilden stellen. Blijkbaar was hier sprake van een misverstand, want uit correspondentie tussen Crefcoeur en de gemeente van 30 mei 1901 bleek dat Crefcoeur niet op de hoogte was van de inmiddels getroffen regeling. Hij schreef dat C. Philips alsnog zijn grond gratis af wilde staan en dat het niet zijn bedoeling was een struikelblok te vormen. Nu dit probleem uit de weg geruimd was drong hij er tevens op aan „zoo spoedig doenlijk de gunning van het werk ter kennis van den minsten inschrijver te brengen."

Wantrouwen

Met het voorbereidend werk was inmiddels een aanvang gemaakt, maar dit verliep niet zonder strubbelingen. Op 13 juni 1901 schreef Crefcoeur van de gemeentesecretaris gehoord te hebben dat „de plans van den weg niet gevolgd werden". Daarover was hij verwonderd en hij was het er niet mee eens. Hij verzocht daarom Burgemeester en Wethouders van Wouw om de toestand op het terrein met de plannen te vergelijken. Daags daarna kwam hij terug op zijn schrijven met de mededeling dat de uitzetting van de

weg maar op één punt van de plannen was afgeweken. En dat was dan nog gebeurd in opdracht van het college van Wouw. Bij Adriaan van Loon, nabij piket 10, lag een scherpe bocht in de weg. Volgens de plannen zou hier de weg recht getrokken worden om gevaarlijke situaties te voorkomen. Crefcoeur vervolgt dat de opdracht van opzichter Van der Heyden om hier geen afsnijding te maken in strijd is met de brief van het college van 1 juni 1901. Daarin stond dat de grond inmiddels in het bezit van de gemeente was en dat de plannen uitgevoerd konden worden zoals oorspronkelijk gepland. Hij vond de aanpassing ongerijmd en drong er nogmaals op aan om de situatie ter plekke te bekijken, omdat het werk geen vertraging mocht oplopen.

Het college en Crefcoeur bereikten mijns inziens geen overeenstemming en het wederzijdse vertrouwen was geschaad. Dat bleek uit een brief van 12 augustus 1901. Crefcoeur liet in antwoord op een schrijven van het Wouwse college weten dat hij elke zaterdag en enkele keren op woensdag op het werk was geweest.

Samen met Van der Heyden had hij de weg van het begin tot het einde uitgezet. Bij de afsnijding van de weg ter hoogte van de woning van de weduwe Van Rompaey was de uitgezette richting enigszins gewijzigd. Zij maakte namelijk bezwaar dat men buiten de rode paaltjes ging. Crefcoeur vroeg zich af of de paaltjes waarmee de weg uitgezet was later verplaatst waren. Hij liet daarbij in het midden of de gemeente dan wel omwonenden dit gedaan hadden.

Controle

Ook het college zette vraagtekens bij het werk van Crefcoeur. Dat weten we uit een brief die hij schreef over zijn controlewerkzaamheden aan de weg. Blijkbaar had het college hem maar zelden op het werk aangetroffen. Dat kwam - volgens de lezing van Crefcoeur - omdat hij de laatste tijd meestal via Roosendaal naar de Kleine Spellestraat ging. Hij kwam dan aan het eind van de weg uit, terwijl het college bij het begin van de weg aan de kant van het dorp Wouw stond. Liep hij dan de weg af, dan was het college inmiddels vertrokken. Zat er misschien opzet in deze 'dienstregeling'? Hoe dan ook: de weg is er gekomen. Dat blijkt uit een brief van Frits

Niessen van 14 juli 1902, waarin hij een afspraak met stratenmaker J. van den Eerden uit Rucphen bevestigt. Deze zou aan het eind van de maand of begin augustus 1902 beginnen met de aanleg van een klinkerweg in de Kleine Spellestraat.

Roosendaal, maart 1998.

E.S.L. De Smedt.

Bronnen:

Archief gemeente Wouw, rubriek Verkeer en Vervoer nrs.4269 en 4288.

Deze uitgave werd mede mogelijk
door de financiële steun van de
Drankencentrale "Wouw" B.V.

VAN HET MARQUISAAT VAN

Kerkhof slikken

Hildernisse en